

Bezpłatny dodatek do „Drwęcy”.

Rok III.

Nowemiasto, dnia 24 kwietnia 1930.

Nr. 16

Wyniki konkursu premjowania gospodarstw włościańskich w powiatach: Brodnica, Działdowo i Lubawa w roku 1929.

Wzorem lat ubiegłych przeprowadziła Pomorska Izba Rolnicza i w roku 1929 konkurs premjowania gospodarstw włościańskich w wyżej wymienionych powiatach Pomorza.

Celem konkursów gospodarstw jest podniesienie i ulepszenie gospodarstw, a środkiem do tego celu jest wyszukanie najlepszych gospodarstw w danej okolicy i przez wyróżnienie ich przyznana premją zaznaczyć, że pożądanem by było, by wszystkie okoliczne gospodarstwa dążyły do wprowadzenia ulepszeń, istniejących w gospodarstwach nagrodzonych oraz zachęcanie rolników do wprowadzania dalszych ulepszeń, wskazanych przez członków komisji premjującej.

Zadaniem, jakie komisja premjująca ma do spełnienia w czasie badania gospodarstwa, jest nie tylko zbadanie obecnego stanu gospodarstwa z jego zaletami i wadami, ale także wskazanie różnych zakorzenionych błędów oraz zalecanie najwłaściwszych sposobów poprawy istniejącego stanu. To też komisja, w skład której wchodził: Prezes powiatowy PTR., fachowy urzędnik Izby Rolniczej, dyrektor szkoły rolniczej, na terenie której odbywa się konkurs gospodarstw oraz Prezes miejscowego Kółka Rolniczego — w czasie zwiedzania gospodarstw udzielała na miejscu, tj. w polu i na podwórzu wyczerpujących rad i wyjaśnień odnośnie uprawy polowej, walki z chwastami, ułożenia prawidłowego pólnozmianu, racjonalnego chowu zwierząt gospodarskich, udzielała porad w sprawach nawozowych ze specjalnem uwzględnieniem prawidłowego konserwowania obornika i gnojówki, produkcji kompostu i t. d.

W wyniku konkursu komisja premjująca przyznała nagrody pierwsze w wysokości 250 zł, nagrody drugie 150 zł., i trzecie 75 zł. Premje zostały wypłacone przeważnie uszlachetlonem ziarnem siewnem ozimin, wyjątkowo gotówką na zakup maszyn lub nawozów sztucznych. Komisja premjująca przyznała nagrody w powiecie lubawskim następującym uczestnikom konkursu:

Kółko Rolnicze Samplawa

p. Raszkowski Stan.	I nagroda
p. Maciołek Wład.	II
p. Twardy Ludwik	II
p. Dłaz Henryk	III
p. Truszczyński Zygm.	III
p. Wilbrandt Fr.	III
p. Brzozowski Jan	III
p. Tułodziecki Józef	III

Kółko Rolnicze Zielkowo

p. Wierzbowski Alfons	II nagroda
p. Wyźlic Józef	III
p. Wyźlic Jan II	III

Kółko Rolnicze Rożental

p. Ligman Maksym.	III
p. Żuralski Bernard	III
p. Ewertowski Franciszek	III
p. Berent Franciszek	III

Kółko Rolnicze Lubawa

p. Tułodziecki Szczepan	II nagroda
p. Myszkowski Tomasz	II
p. Czajkowski Antoni	III

Kółko Rolnicze Tylce

p. Szczepański Mich.	II nagroda
p. Maćkiewicz Jan	II
p. Jawerski Kazim.	III

Kółko Rolnicze Kazimice

p. Karczewski Iga.	II nagroda
--------------------	------------

W powiecie brodnickim przyznano nagrody członkom Kółka Rolniczego Miesiączo, a mianowicie pp. Jagodzińskiemu Władysławowi, Sosnowskiemu Romanowi i Majce Janowi, wszystkim trzem nagrodę trzecią.

W powiecie działowskim zgłosił się do konkursu jeden uczestnik p. Glapiński Stefan w Iłowie, któremu przyznano nagrodę trzecią.

Największą ilość nagród zdobył powiat lubawski z Kółkiem Rolniczym Samplawa na czele, które to Kółko wykazuje największą żywotność dzięki intensywnej i pełnej inicjatywy pracy prezesa tegoż Kółka, ks. proboszcza Strebła w Samplawie. Naogół jednakowoż udział w konkursach był słaby, a najczęściej spotykanym powodem niezgłoszenia się do konkursu jest obawa przed krytyką gospodarstwa lub też obawa z powodu przebudowy budynków i połączonego z tem pewnego nieporządku w podwórzu i wielu innych, najczęściej bardzo błażych powodów.

Jakkolwiek w czasie zwiedzania gospodarstwa przez komisję premijującą ma miejsce pewna krytyka gospodarstwa, to jednakowoż idzie ona po linii bezwzględnej życzliwości i każdorazowego wytknięcia błędów towarzyszy obszerna i szczegółowa analiza błędów i wskazanie środków zaradczych lub też sposobu unikania tych błędów. A błędów tych popełniają rolnicy na Pomorzu jeszcze bardzo dużo. Nie miejsce tutaj wszystkie wyliczać, a wspomnę tylko o najważniejszych. Gleby są częstokroć zakwaszone wskutek zaniedbania niektórych zabiegów uprawowych i wadliwego płodozmiannu, sprzyjającego rozwojowi i rozmnażaniu się tak chwastów korzeniowych, jak i nasiennych. Wielka ilość niektórych chwastów i skrzypu polnego (koszeczki) wskazuje na zakwaszenie gleb i ich ubóstwo pod względem zawartości wapna. Błędy w stosowaniu nawozów sztucznych są bardzo często popełniane i tutaj członkowie komisji udzielali wyczerpujących rad, jako też w sprawie konserwowania obornika, które we wszystkich prawie gospodarstwach pozostawia dużo do życzenia. Wszystkim uczestnikom konkursu Izba Rolnicza przesłała bezpłatnie plany wzorowej gnojowni włociańskiej wraz z instrukcją o zakładaniu gnojowni. Zaznaczyć należy, że różnica kosztu budowy gnojowni wadliwej według własnego pomysłu, a gnojowni dobrej jest bardzo mała, natomiast różnica w korzyściach z dobrej i złej gnojowni jest bardzo znaczna. Korzyści, jakie rolnicy uzyskują podczas konkursu są bardzo duże, gdyż, pomijając premje, które są przyznawane tylko najlepszym gospodarstwom, rolnicy dopiero po zwiedzeniu gospodarstwa ich przez komisję, złożonych z fachowych rolników, dowiadują się, jakie dotychczas popełnili błędy i jak należy gospodarstwo urządzić, by dochody z tego gospodarstwa podnieść. I byłoby bardzo pożądanym w interesie samych rolników, by udział w konkursach był jak najliczniejszy tak w roku bieżącym, jak i następnych latach.

M. J.

Rolnicy! Zgłaszajcie do ubezpieczenia od ognia budynki, ziemiopłody, ruchomości rolne, domowe itp. Wnioski przyjmuje Sekretariat Pow. P. T. R.

Uprawiać len.

W ostatnich latach dało się zauważyć pewne zniechęcenie wśród rolników do uprawy lnu, co jest zjawiskiem w znacznym stopniu zrozumiałym, jeżeli weźmiemy pod uwagę obecny stan naszego lniarstwa. W dużym stopniu przyczyniły się do tego stanu niepomysłne warunki zboru w roku 1928, kiedy to wczesne przymrozki w znacznej mierze uszkodziły plantacje lnu, jak również niepomysłne warunki dla zbytu włókna lnianego, zwłaszcza niższych gatunków, co zaznaczyło się szczególnie jaskrawo w roku 1929, a trwa i nadal.

Tymczasem sprawa uprawy lnu ma duże znaczenie zarówno dla poszczególnych warsztatów rolnych, jak i dla ogólnej gospodarki państwowej. Dla poszczególnych warsztatów ma ona o tyle poważne znaczenie, że wobec dzisiejszych niskich cen na zboże, podkopujących opłacalność gospodarstwa zbożowego, trzeba i należy zwrócić uwagę na uprawę innych roślin, która jak dotychczas jest bądź źle prowadzona, bądź też niewłaściwie wyzyskiwana. Do takich właśnie należy uprawa lnu.

Znaczenie uprawy lnu jest szczególnie doniosłe w odniesieniu do małych gospodarstw, gdzie uprawa ta, wymagająca dość dużej obróbki ręcznej, znajduje na miejscu dostateczną ilość rąk roboczych, wskutek czego koszty jej nie wzrastają nadmiernie.

Poważnym produktem uprawy lnu jest również slemię lniane, dla którego, rozwój olejarstwa i coraz większe zapotrzebowanie na makuch, przy racjonalnym żywieniu inwentarza, stworzą pomyślne warunki zbytu. Również i poboczne produkty, czyli odpadki włókna, mogą być z wielką korzyścią zużyte do wyrobu materiałów opatrunkowych strzelniczych.

Należy przytem podkreślić, że len w razie należytego postawienia u nas sprawy jego uprawy, a zwłaszcza przerobu, mógłby całkowicie zaspokoić potrzeby wewnętrzne kraju, co byłoby poważnym czynnikiem w dążeniu do samowystarczalności gospodarczej.

Za rozwinięciem tej rodzimej produkcji włókienniczej przemawia i to, że nasze warunki klimatyczne, atmosferyczne i glebowe, szczególnie północno-wschodnich województw, rozwojowi temu całkowicie sprzyjają, dając nam w tem przewagę nad innymi krajami, które tak pomyślnych warunków nie mają. To też wytwórczość, oparta na włóknie lnianym, łącznie z obsługującą ją poszczególnymi dziedzinami przemysłu lniarskiego, powinna stać się w Polsce nowym niewyzyskanym dotychczas źródłem dochodu i dobrobytu, zarówno dla rolnika, jak i dla państwa.

Polska zajmuje obecnie wśród państw całego świata drugie z kolei — po Rosji Sowieckiej — miejsce pod względem uprawy lnu włóknistego, produkuje bowiem na przestrzeni przeszło 100.000 ha średnio 675.000 q. włókna lnianego i około 772.000 slemienia. Jako roślina przemysłowa len ustępuje pod względem obszaru uprawy jedynie burakom cukrowym, zajmującym obszar ponad 200.000 ha.

Jeżeli mimo tych wszystkich sprzyjających okoliczności uprawa lnu w ostatnich latach coraz mniej znajduje zwolenników, to fakt ten należy przypisać w dużej mierze temu, że len, który w chwili obecnej jest uprawiany przede wszystkim na potrzeby domowe ludności wiejskiej, znajduje się zarówno

pod względem uprawy, jak i przeróbki i zbytu na zupełnie pierwotnym poziomie.

Przedewszystkiem gospodarze, którzy są głównymi producentami lnu, używają powszechnie nasienia zwyrodniałego, bądź gatunków mieszanych nasienia lnu włókienniczego i nasiennego, co odbija się ujemnie na jakości otrzymanego włókna.

Pozatem należy stwierdzić całkiem pierwotną technikę uprawy i nawożenia roli pod len. Zwłaszcza ta druga sprawa jest niewłaściwie ujmowana. Naogół biorąc, jedynym nawozem, stosowanym pod len, jest obornik, co jest niewłaściwe, a zupełnie pomija się nawozy sztuczne, z których, w szczególności nawozy potasowe, są nieodzowne przy uprawie lnu włókienniczego. Zazwyczaj też nieodpowiednio bywa dobierane stanowisko w płodozmianie, gdyż najczęściej pod len daje się pole nazbyt wyjątkowo przez poprzednie uprawy, co jest szczególnie wadliwym przy uprawie lnu na nasienie.

Zwykłym też błędem przy uprawie jest niewłaściwa gęstość siewu, przyczem można zauważyć, że w północnych województwach — z obawy przed wyleganiem — siew lnu jest zbyt rzadki 60—70 kg. na ha), przez co uzyskuje się słomę grubą, silnie rozkrzewioną, więc wydajność włókna niską; w województwach natomiast południowych stosuje się siew za gęsty (ponad 150 kg. na ha), wskutek czego otrzymana słoma jest zbyt cienka, nitkowata. Tymczasem normalna gęstość siewu winna wynosić 120—140 kg. na ha.

Bliższych szczegółów co do uprawy i zbytu lnu można zasięgać w Blurach Pow. PTR. Po zawarciu umowy ze Spółką „Len Pomorski“ otrzymuje się nasienia na kredyt do jesieni. „Len Pom.“ odbiera też słomę lnianą.

KOMUNIKATY.

Zawładomienie.

Niniejszem podajemy do wiadomości Kolek Roln., że, ze względu na nieuchwalenie przez Sejmik Pow. subwencji na instruktora rolnego PTR., likwiduje się Instruktorjat Rolny PTR. na powiat lubawski. Powiatowe Pomorskie Towarzystwo Rolnicze.

Dotyczy spisu członków.

Podajemy do wiadomości Zarządom Kolek Roln., że w maju rb. prawdopodobnie odbędzie się już Walne Zebranie Powiatowe. Powinny zatem Zarządy zawczasu uporządkować kwestje składek i sporządzić listy członków. Listy powinny być przesłane za pośrednictwem Instruktorjatu i Sekretarjatu Pow. PTR. w Nowemmieście do Centrali Tow. Należy przeto na nadchodzących zebraniach zająć się tą kwestją. Pow. Tow. Roln.

Ubezpieczenie gradowe.

Wnioski na ubezpieczenie ziemioplodów od gradu przyjmuje Sekretarjat Pow. P. T. R., posiadający zastępstwo dwóch najpoważniejszych Towarzystw Ubezpieczeniowych.

Rolnicy, nie zaniedbajcie ubezpieczyć się od gradu! Była niebywale lekka zima, to niewiadomo, co nam najbliższa przyszłość pod względem atmosferycznym przyniesie.

Zatem ubezpieczajcie się od gradu!

W sprawie wypełnienia zeznań o dochodzie.

Przypominamy członkom naszym, że termin złożenia zeznania do podatku dochodowego upływa z dniem 1 maja rb. Zatem czas najwyższy wypełnić je i wysłać do Urzędu Skarbowego. Nie złożenie zeznania ściąga na siebie kary porządkowe.

Pow. Tow. Roln.

W sprawie ulg dla rolnictwa ubezpieczeń społ.

W związku z przeżywanym obecnie kryzysem gospodarczym, dającym się specjalnie w przykry sposób odczuwać w rolnictwie oraz zgodnie z uchwałą Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 27 lutego rb. w tejże sprawie, polecam podległym mojemu nadzorowi kasom chorych oraz zakładom ubezpieczenia długoterminowego przyjęcia udziału w ogólnej akcji doraźnej pomocy dla rolnictwa według następujących zasad:

1. zaległe na dzień 1. stycznia 1930 r. opłaty ubezpieczeniowe od pracodawców rolnych winny być rozłożone z uwzględnieniem dalszym postanowień okólnika na trzy półroczne raty, płatne w terminach: 1. października 1930 r., 1. kwietnia 1931 r. z warunkiem, że składki bieżące i raty zaległości będą płacone punktualnie. W razie niedotrzymania przez zainteresowanego terminu płatności raty zaległości, wszelkie ulgi, udzielane w myśl niniejszego okólnika w stosunku do pozostałej kwoty zaległości, powinny być cofnięte.

Za zaległości w rozumieniu niniejszego okólnika nie uważa się w Ubezpieczalni Krajowej oraz w Zakładzie Ubezpieczenia od wypadków w rolnictwie w Poznaniu składek, płatnych w roku 1930, wynikających z repartycji za rok 1929.

Wszystkie składki bieżące, t. j. takie, których termin płatności przypada na rok 1930, będą ściągane w trybie normalnym, przyczem Zakład Ubezpieczenia od wypadków w Rolnictwie w Poznaniu w miarę możliwości rozłoży na raty (w granicach roku bieżącego) składki repartycyjne za rok 1929.

Ze względu na specjalny sposób uiszczania opłat w ubezpieczeniu inwalidowem oraz ze względu na ścisły związek uprawnień ubezpieczonych z faktyczną opłatą składek — postanowienia niniejszego okólnika w sprawie rozłożenia na raty zaległych opłat ubezpieczeniowych nie mają zastosowania do składek za ubezpieczenie inwalidowe w Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu.

2. Do rozłożonych na raty sum zaległości winny Kasy Chorych na podstawie art. 54 ust. 2. Ustawy z dnia 19 maja 1930 r. zastosować zmniejszone do 12 proc. w stosunku rocznym odsetki zwłoki za czas objęty prolongatą ze strony kasy.

3. Przy ustaleniu wysokości zarobków w naturze u pracowników rolnych należy wziąć pod uwagę obniżenie poziomu cen zboża w roku bieżącym. W szczególności Kasy Chorych winny w myśl powyższego poddać rewizji wysokość wynagrodzenia pracowników rolnych za 2 i 3 kwartał r. b.

4. Kary, wymierzone pracodawcom rolnym przed wydaniem niniejszego okólnika przez instytucje ubezpieczeniowe, należy umorzyć.

5. Ponadto przypominam wydane uprzednio przez Główny Urząd Ubezpieczeń zarządzenia w sprawie ograniczenia inwestycji Kas Chorych dla niezbędnych granic oraz zalecam, by były wszechstronnie rozważone możliwości pewnego obniżenia składek w poszczególnych Kasach Chorych, mając jednakże na względzie utrzymanie zadawalającego ich stanu finansowego.

W terminie siedmiu dni od daty utrzymania niniejszego okólnika Okręgowe Urzędy Ubezpieczeń wydadzą odpowiednie zarządzenia dla wykonania postanowień, objętych niniejszym okólnikiem w stosunku do Kas Chorych i o wykonaniu przez kasy zarządzeń przedłożą mi sprawozdanie.

Zakłady ubezpieczenia długoterminowego winny wydać odpowiednie zarządzenia w myśl niniejszego okólnika w ciągu 2-tych tygodni od daty doręczenia i niezwłocznie złożyć z tego sprawozdanie Ministerstwu Pracy i Opieki Społecznej.

Minister (—) A. Prystor.

Od 1 lipca powinien każdy rolnik zacząć prowadzić rachunkowość rolniczą. Ażeby się już przedtem zapoznać z systemem prowadzenia rachunkowości należy z wczasu zaopatrzyć się w książki rachunkowości rolniczej. Książki takie posiada na składzie Instytut Instrukcyjny i Sekretariat Pow. P. T. R. Cena pojedynczego egzemplarza zależna jest od wielkości książki. Waha się od 2,20 do 14 zł.

Rolnicy! nie zapominajcie o piórze i ołówku!

Komunikat Ministerstwa Rolnictwa.

Departament Chowu Koni zawiadamia pp. Hodowców, że ogłoszenia na sprzedaż ogierów kierować należy do właściwych Państw. Stad Ogierów, w terminie do 1 maja rb. z podaniem wymiarów, wieku, maści, pochodzenia etc.

Zakupywane będą ogiery szlachetne, z udowodnieniem pochodzenia od lat 3 do 8 włącznie.

Nadające się ogiery należy tak przysposobić, aby mogły być przedstawione na targach w Grudziądzu, które się odbędą prawdopodobnie 24 czerwca 1930 r.

Ulgowe warunki nabywania nitrofosu.

Celem przyścia z pomocą rolnictwu min. Rolnictwa upoważniło Państw. Bank Rolny do zorganizowania ulgowej sprzedaży nitrofosu dla drobnego rolnictwa w sezonie wiosennym rb., przy czym sprzedaż ulgowa odbywać się będzie po cenach gotówkowych.

Akcja ulgowej sprzedaży obejmuje zarówno ilości nitrofosu dotychczas sprzedane, jak i te, które mają być sprzedane w bież. sezonie do dnia 31 maja rb.

Z warunków ulgowych korzystać mogą drobni rolnicy, których gospodarstwa nie przekraczają obszaru 50 ha.

Podobną akcję ulgowej sprzedaży nitrofosu dla gospodarstw ponad 50 ha. zorganizowały fabryki w Chorzowie i Mościcach.

ZE ZEBRAŃ KÓŁEK ROLNICZYCH.

Sprawozdanie z organizacyjnego zebrania Kółka Roln. w Świńtarcu.

Świńtarc. Dnia 30. 3. rb. odbyło się organizacyjne zebranie Kółka Roln. P. Teofil Koracki z gajł zebranie, uwydatniając konieczną potrzebę utworzenia Kółka Roln. W tym samym czasie przemawiał p. Daszewski. Nastąpiło zapisanie się 31 czł. Potem obrano zarząd. Na prezesa wybrano jednogłośnie p. Teofila Korackiego, zastępcą p. Leona Dłasa, sekretarzem p. Bol. Paprockiego, zastępcą p. Fr. Kłisiewskiego, skarbnikiem p. Fr. Truszyńskiego. Po wyrażeniu podziękowania za okazane zaufanie zebranych rolników zarząd przystąpił do omówienia następujących punktów:

1. Zebrania miesięczno Kółka miały się odbyć w 2 niedzielę po 1 każdego miesiąca o godz. 5 po poł. w sali szkolnej.

2. Omawiano sprawę pożyczki dla rolników, poczem rozdzielano i wypełniano odpowiednie do tego formularze i wnioski.

3. Skarbnik zbierał roczną składkę od zapisanych rolników. Po wolnych głosach zebranie zakończono. Zarząd.

Taszewo. Zebranie naszego Kółka Roln. odbyło się 9 marca rb. przy udziale 28 członków. Zebranie zagaił, z powodu nieobecności prezesa, sekretarz p. Jachowski. Następnie odczytano protokół z ostatniego zebrania. Po omówieniu spraw lokalnych zebranie zamknięto. Sekr.

Lubawa. Zebranie Tow. Pszczelarzy na pow. lubawski odbyło się 13 bm. w lokalu p. Piotrowicza przy udziale 70 proc. obecnych członków i kilku gości. Zebranie zagaił prezes p. Roszczak staropolskim pozdrowieniem i przywitał p. Dr. Ulatowskiego, sekr. Zw. Pszcz. z Grudziądza. Następnie po stwierdzeniu obecności członków odczytany został protokół, który bez zmian przyjęto. Referat „Co robić w pasiece w kwietniu“ wygłosił p. Dr. Ulatowski, przynosząc nam równocześnie pozdrowienie związkowe. Referatu wysłuchano i w dyskusji niejedne sprawy zostały omówione. M. in. p. Prezes również zademonstrował wprawianiem węża do ramek, za pomocą specjalnego, przez siebie skonstruowanego narzędzia. Następnie po przyjęciu 2 nowych członków i ściągnięciu składek postanowiono sprowadzić 3 kg. węzy sztucznej. Poczem zebranie zamknięto i udano się do pasiek p. Grabowskiego celem zrobienia obserwacji na miejscu. Ogólne zainteresowanie wzbudzał ul bliźniak systemu „Dadana-Blatt'a“, z boku i z góry oszklony. Prawdziwą przyjemność sprawiała obserwacja w gronie pszczelarzy tych miłych, a pożytecznych stworzonek. Wiele też niejedno z nas na tem skorzystał, bo miał możliwość zobaczenia takich rzeczy, których może w swojej pasiece nie ma. Zatem ci pszczelarze, którzy na zebranie nie przybyli, dużo na tem stracili. Jeden z członków podczas obserwowania pszczół w pasiece p. Grabowskiego słusznie podniósł sprawę obsadzania dróg drzewami miododajnymi, jak np. lipami. Obecnie obsadza się drogi jesionami itd., nie przynoszącymi żadnych korzyści, a flory miododajnej robi się coraz mniej. Zatem czynnikom miododajnym nie obojętna powinna być sprawa obsadzania dróg — placów drzewami miododajnymi, bo miód nie tylko żywi, ale i leczy i powinien być jak najwięcej używany przez naszą ludność, szczególnie przez chorych na płuca i dzieci. Jedną dużą łyżką miodu pszczelnego, ale prawdziwego, bez domieszek, dziennie nie zawadzi nikomu, kto dba o swoje zdrowie. Zatem pszczelarstwem powinny się zainteresować szersze koła naszego społeczeństwa. Przyszłe zebranie odbędzie się 15-go czerwca rb. o godz. 2 ej w lokalu p. Piotrowicza w Lubawie.

Zebranie pow. Kółek Rolniczych.

Działdowo. Dnia 2 kwietnia rb. odbyło się w „Hotelu Polskim“ w obecności około 60 osób zebranie pow. Kółek Roln. Zebranie zagaił prezes pow. p. Kamiński. Po powitaniu zebranych członków i gości, w szczególności p. starostę Placzkowskiego i dyr. P. T. R. p. Zdrojewskiego, poruszono sprawę Instruktor Rolnego na pow. działdowski, p. Weychmana, który z powodu nieprzyznania przez Wydział Pow. odpowiednich funduszy, stanowisko to musiałby opuścić. W dyskusji m. in. zabrał głos ks. Proboszcz z Białut, broniąc tak ważnej placówki, jaką jest dla rolnictwa instr. rolny. P. Janowski, dzierżawca domeny Narzym, poparł wywody przedmówcy. Na skutek tego zebrani jednogłośnie przyjęli odpowiednią rezolucję, skierowaną do Sejmiku Pow., aby tenże uchwalił zagrożoną pozycję instr. rolnego. Referat o obecnych stosunkach gospodarczych wygłosił wicedyr. PTR. p. Zdrojewski, dodając otuchy w lepszą przyszłość dla rolnictwa. W wolnych głosach poruszono kilka spraw natury gospodarczej i społecznej, a m. in. sprawę Kasy Chorych w Działdowie, która za zgromadzone kapitały zakupiła na własność już drugi dom.

ZEBRANIA KÓŁEK ROLNICZYCH

odbędą się w dniu 27 kwietnia 1930 r.

Grudziądz	o godzinie 11,30.
Ostaszewo	„ 14-tej.
Radomno	„ 16-tej.
Cicho	„ 17-tej.
Kielpiny	„ 16-tej.
Dębien	„ 15-tej.